

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Виконавчий комітет
Опішнянської селищної ради
Зіньківського району
Полтавської області**
вул. Перемоги, 3, смт Опішня,
Полтавська область, 38164

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Опішнянської селищної ради Зіньківського району Полтавської області «Про встановлення ставок єдиного податку на 2021 рік» (далі – проект рішення 1), «Про затвердження ставок орендної плати за земельні ділянки на 2021 рік» (далі – проект рішення 2), «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на 2021 рік» (далі – проект рішення 3), «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2021 рік» (далі – проект рішення 4), «Про встановлення ставок транспортного податку на 2021 рік» (далі – проект рішення 5), «Про встановлення ставки туристичного податку на 2021 рік» (далі – проект рішення 6) (разом – проекти рішень), а також документи, що надані до них листом виконавчого комітету Опішнянської селищної ради Зіньківського району Полтавської області від 15.05.2020 № 483.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва щодо регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та

30102200111435100001

перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів. Встановлення місцевих податків та/або зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексу.

Однак, окремі положення проектів рішень потребують приведення у відповідність до вимог Кодексу.

Щодо проекту рішення 1

До проекту рішення 1 надано рішення 19 сесії сьомого скликання Опішнянської селищної ради від 14.05.2020 «Про затвердження Положення про ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців, віднесених до I та II групи платників єдиного податку, на території Опішнянської селищної ради», яке не відповідає вимогам пункту 291.4 статті 291 Кодексу в частині неврахування у ньому змін щодо збільшення річного обсягу доходу, які внесені Законом України від 30.03.2020 № 540 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (далі – Закон № 540).

Зокрема, Законом № 540 внесені зміни до пункту 291.4 статті 291 Кодексу в частині збільшення річного обсягу доходу для першої та другої групи платників єдиного податку. Для платників єдиного податку, які відносяться до першої групи, обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, а для платників єдиного податку другої групи – не перевищує 5000000 гривень.

Щодо проекту рішення 2

Проектом рішення 2 передбачається затвердити ставки орендної плати за земельні ділянки на 2021 рік на території Опішнянської селищної ради.

Однак, відповідно до статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Вимогами статті 2 Закону України від 06.10.1998 № 161-ХІІ «Про оренду землі» (далі – Закон № 161) встановлено, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Частиною першою статті 93 Земельного кодексу України регламентовано, що право оренди земельної ділянки – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до частини першої статті 792 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату. Частиною третьою цієї статті визначено, що відносини найму (оренди) земельної ділянки регулюються законом.

Водночас згідно із статтею 1 Закону № 161 оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Статтею 21 Закону № 161 визначено, що орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Кодексу).

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно із пунктом 288.1 статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4 статті 288 Кодексу визначено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220, передбачено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

При цьому положеннями статті 288 Кодексу визначена процедура встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за земельні ділянки, у тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Отже, законодавством України не передбачена можливість та/або необхідність затвердження органами місцевого самоврядування порядку встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки та фіксованих ставок орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі.

Враховуючи викладене, проект рішення 2 не узгоджується із вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципами доцільності – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми, та адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо проекту рішення 3

1. Пропонуємо таблицю додатка 1 до проекту рішення 3, в якій затверджуються ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, привести у відповідність до вимог підпункту 266.2.2. пункту 266.2 статті 266 Кодексу, яким визначений перелік об'єктів, що не є об'єктами оподаткування.

2. Пропонуємо з таблиці додатка 2 до проекту рішення 3 виключити об'єкти, що не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до вимог підпункту 266.2.2. пункту 266.2 статті 266 Кодексу.

Щодо проекту рішення 4

1. Пропонуємо із додатка 1 до проекту рішення 4 виключити земельні ділянки, які відповідно до норм статей 282 та 283 Кодексу звільняються від сплати податку та не підлягають оподаткуванню земельним податком відповідно.

2. Пропонуємо у таблиці додатка 2 до проекту рішення 4 врахувати вимоги статей 282 та 283 Кодексу, якими визначені переліки пільг щодо сплати податку для юридичних осіб та земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Щодо проекту рішення 5

Відповідно до вимог статті 1 Закону проект рішення 5 не містить норм регуляторного характеру та не потребує реалізації передбачених цим Законом процедур.

Щодо проекту рішення 6

У зв'язку з відсутністю аналізу регуляторного впливу до проекту рішення 6 розробником не доведена його відповідність вимогам статті 4 Закону.

Враховуючи зазначене, проекти рішень 1 – 4, 6 не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, а саме з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до проектів рішень 1, 3, 4.

Надані аналізи регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ) не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Згідно із вимогами Методики розробник в АРВ повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогодні, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення, а також охарактеризувати та оцінити сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Проте, розробник обмежився лише текстовим описом проблем та не навів вичерпних даних у числовій формі, які б обґрунтовували їх наявність, важливість та масштаб, не окреслив ті сфери господарської діяльності, на які проблеми справляють найбільш негативний вплив.

У розділі II АРВ до проекту рішення 1 задекларовані розробником цілі державного регулювання не відповідають проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ, викладені не чітко та не є вимірюваними. Визначені розробником цілі регулювань не мають якісного, кількісного та часового виміру, не вказують які проблеми мають вирішити.

У розділах III АРВ розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

При визначенні у розділах IV АРВ альтернативних способів досягнення цілей, розробник обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них, не навів жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проектів рішень, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраних способів.

Зважаючи на те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обрані способи державного втручання відповідають проблемам, що потребують врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для їх вирішення.

В АРВ до проекту рішення 1 не обґрунтовані максимальні розміри ставок єдиного податку, що встановлюється для суб'єктів господарювання, та не наведений алгоритм їх визначення.

У розділах V АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробник не врахував, що механізм реалізації регуляторних актів має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторних актів, тобто яким чином будуть діяти норми проектів рішень після набрання ними чинності.

У Тестах малого підприємництва (М-Тест) до проектів рішень не конкретизована інформація щодо консультацій та їх учасників стосовно визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва, а також не визначені детальні переліки процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювань, що виступає істотною умовою розробки М-Тесту.

У таблиці розділу 3 М-тесту до проекту рішення 1 рядок 5 суперечить рядку 14, розділ 2 М-тесту АРВ до проекту рішення 4 не відповідає інформації, наведеній у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» розділу III АРВ. Зазначене ставить під сумнів точність проведених розробником розрахунків.

У розділах 3 М-Тестів та додатках 1 до АРВ до адміністративних витрат суб'єктів великого і середнього, малого та мікро підприємництва віднесені витрати на підготовку звітів та забезпечення процесу перевірок. Також в АРВ здійснені розрахунки бюджетних витрат органу місцевого самоврядування, до яких увійшли облік суб'єкта господарювання та підготовка звітності за результатами регулювання. Натомість, відповідно до вимог Кодексу до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено виключно встановлення ставок місцевих податків та зборів та пільг зі сплати місцевих податків і зборів. Процедури обліку платників податків, проведення перевірок, звітування тощо встановлюються Кодексом та не потребують розрахунку в АРВ.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в аналізах регуляторного впливу до проектів рішень 1, 3, 4 необхідної інформації, числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведена відповідність проектів рішень таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проекти рішень Опішнянської селищної ради Полтавської області «Про встановлення ставок єдиного податку на 2021 рік», «Про затвердження ставок орендної плати за земельні ділянки на 2021 рік», «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на 2021 рік», «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень і пропозицій, а аналізи регуляторного впливу до проектів рішень – до вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

